

Expres Analize

**nr. 8,
2 februarie 2010**

*www.expert-grup.org
info@expert-grup.org
MD-2012, Republica Moldova,
Chișinău, str. Columna 133
Tel. /3732/ 211-559*

Ana Popa

Remunerarea salariatilor pe timp de criza

Datele statistice publicate la data de 1 februarie privind remunerarea salariaților pentru anul 2009 arată o creștere a salariului mediu lunar real cu 8,4% pe parcursul anului. Dar această creștere spectaculoasă – aparent improprie pentru o perioadă de criză - trebuie analizată foarte atent și pusă în corelație cu perioada preelectorală și alți factori neeconomici. Astfel, se observă că salariile au crescut disproporționat pe diferite sectoare. Creșterea a fost determinată, în cea mai mare parte, de sporurile salariale în învățământ, sănătate și asistență socială și administrație publică. În sectoarele reale - cel mai puternic afectate de criza economică – salariile chiar au diminuat. Aceasta se referă în special la sectorul de construcții, industria extractivă și sectorul agricol, unde recolta în 2009 a fost mai săracă comparativ cu recolta foarte înaltă din 2008. Pe lângă aceasta, salariile s-au redus în alte câteva sectoare: comerțul cu ridicata și amănuntul, activitățile financiare, hoteluri și restaurante, energie electrică, gaze și apă.

În același timp, creșterea spectaculoasă a salariilor în sectorul învățământului se datorează creșterii în două runde a salariilor cadrelor didactice: prima dată în ianuarie 2009, odată cu creșterea salariilor în sectorul bugetar, și a doua oară în septembrie, după negocierile Guvernului cu FMI. Totuși, ultima creștere a fost reflectată în statistică abia în decembrie, când au fost efectiv achitate recalculările la salarii pentru septembrie-noiembrie. Anume aceste recalculări și au determinat creșterea de 65% (!) a salariilor în decembrie 2009 față de decembrie anul precedent.

Astfel, datele statistice privind salariile relevă clar că impactul crizei asupra unor sectoare economice încă persistă, iar în unele cazuri acesta chiar s-a agravat spre sfârșitul anului. Creșterea cumulată pe parcursul anului este în cea mai mare parte rezultatul majorării salariilor doar în unele sectoare ale economiei și concediilor forțate sau neplătite ale unor angajați. Aceasta se confirmă și de unii indicatorii ai pieții muncii: în particular, rata sub-ocupării și numărul persoanelor descurajate în totalul persoanelor inactive au crescut în trimestrul III, dar intuim că trendul negativ a continuat și în trimestrul patru. Un alt indicator grăitor este că veniturile bugetare colectate din impozitarea salariilor au fost mult sub nivelul celor prognozate. Toate acestea confirmă că piața muncii în Moldova este în criză profundă, efectul real fiind însă camuflat de creșterile salariale adoptate prin decizii politice.